

Gazdasági Versenyhivatal
1026 Budapest
Riadó u. 1-3.

Tárgy: Észrevételek a fúziós eljárásokhoz kapcsolódó közlemények tervezetére

Tisztelt Gazdasági Versenyhivatal!

A Magyar Versenyjogi Egyesület (az „MVE” vagy „Egyesület”) örömmel fogadta, hogy a Gazdasági Versenyhivatal (a „Versenyhivatal” vagy „GVH”) lehetőséget biztosított észrevételei kifejtésére a fúziós anyagok nyilvános konzultációjával kapcsolatban. Egyesületünk észrevételeit az alábbiakban terjesztjük elő.¹

1 Bevezető észrevételek

Szeretnénk hangsúlyozni, hogy továbbra is nagyra értékeljük a Versenyhivatal azon törekvését, hogy a joggyakorlat szempontjából jelentős változásokat hordozó jogszabálymódosítások és a kapcsolódó soft-law dokumentumok módosításai kapcsán törekszik a piaci szereplők szakmai állásfoglalásának megismerésére, továbbá mind a jogalkotási folyamat során, mind a közlemények és kapcsolódó dokumentumok kapcsán a lehetőségekhez képest figyelembe veszi a szakmai közvélemény által tett javaslatokat.

A Versenyhivatal 2023. február 15. napján közzétett nyilvános konzultációs felhívása („Nyilvános Konzultáció”) az alábbi dokumentumok észrevételezésére vonatkozik:

- i. Összefonódás-bejelentési űrlap módosításának tervezete („**Űrlap Tervezet**”)²;
- ii. Összefonódás-bejelentési űrlap kitöltési útmutatója módosításának tervezete („**Útmutató**”)³;
- iii. Egyszerűsített űrlap tervezete⁴;

¹ A jelen anyag Egyesületünk következő tagjai által előterjesztett észrevételeken alapszik: Allen & Overy Kádár Ügyvédi Iroda, Andrékó Ferenczi Kinstellar Ügyvédi Iroda, DLA Piper Posztl, Nemescsói, Györfi-Tóth Ügyvédi Iroda, Oppenheim Ügyvédi Iroda, Réti, Várszegi & Társai Ügyvédi Iroda (PWC), Hetényi Ügyvédi Iroda (Schönherr), Siegler Bird & Bird Ügyvédi Iroda.

A jelen anyagot szerkesztették: dr. Turi Anna (Schönherr), dr. Kőmíves Attila (Allen & Overy)

² ŰRLAP a vállalkozások összefonódásának a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény 24. §-a szerinti bejelentéséhez (elérhető: https://www.gvh.hu/pfile/file?path=/gvh/elemezsek/vitaanyagok/vitaanyagok/fuzios_urlap_tervezet_konzultacio_anonim.docx1&inline=true)

³ ÚTMUTATÓ a vállalkozások összefonódásának a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény 24. §-a szerinti bejelentéséhez (elérhető: https://www.gvh.hu/pfile/file?path=/gvh/elemezsek/vitaanyagok/vitaanyagok/fuzios_utmutato_konzultacio_anonim.docx1&inline=true)

⁴ EGYSZERŰSÍTETT ŰRLAP a vállalkozások összefonódásának a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény 24. §-a szerinti bejelentéséhez (elérhető: https://www.gvh.hu/pfile/file?path=/gvh/elemezsek/vitaanyagok/vitaanyagok/fuzios_urlap_egyszerusített_konzultacio_anonim.docx1&inline=true)

- iv. Eljárásindítási közlemény új változatának tervezete („**Eljárásindítási Közlemény**”)⁵;
- v. Általános jogalkalmazási közlemény új változatának tervezete („**Jogalkalmazási Közlemény**”)⁶;
- vi. Prenotifikációs közlemény új változatának tervezete („**Prenotifikációs Közlemény**”)⁷.

Az Egyesületnek, illetve az Egyesület tagjainak az egyes közzétett dokumentumokkal kapcsolatos szakmai álláspontját, illetve a felmerült észrevételeit a következőkben mutatjuk be. Észrevételeink megfontolását tisztelettel köszönjük.

2 Összefonódás-bejelentési űrlap módosításának tervezete

2.1 Általános észrevételek

Általánosságban örömmel üdvözöljük az Űrlap Tervezet kapcsán mindazon módosítási javaslatokat, amelyek a vállalkozások számára egyszerűbbé, kevésbé terhessé teszik a bejelentést.

Ezek között nevesíthető pl. a II.4. pont kapcsán az az eddigiekhez képest mérsékeltebb elvárás, hogy a jövőben elegendő lesz az összefonódással érintett piacokra vonatkozó, a GVH-n kívüli hatóságok előtt a bejelentést megelőző két évben lefolytatott fúziós eljárások felsorolása a táblázatban. Hasonlóan üdvözöljük a közösen irányított vállalkozásokra vonatkozó adatszolgáltatásnak az összefonódással érintett piacokra történő szűkítését. Különösen a nagyobb vállalkozáscsoportok esetén, ahol az összefonódások gyakran több, egymáshoz esetleg semmilyen módon nem kapcsolódó piacokon jönnek létre, ez az adminisztrációs terheknek egy valóban érzékelhető csökkentését jelenti.

Némiképp a fenti adminisztrációs-teher csökkentéssel ellentétes hatást váltanak azonban ki egyes módosítási javaslatok, különösen többek között a TEÁOR-kódok megadásának kötelezettsége, valamint a digitális piacokkal kapcsolatos új pont.

Az alábbiakban az Űrlap Tervezet struktúráját követve foglaljuk össze az Egyesület észrevételeit.

2.2 Formai észrevételek (II.1. d) pont)

Az Űrlapból – helyesen – törlésre került az *"elektronikus levélcím"*, melyet az annak tartalmát pontosabban megjelölő *"elektronikus elérhetőség"* váltott fel. Ugyanakkor a II.1. d) pontban lévő

⁵ A Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének .../2023. közleménye az összefonódás-bejelentési kötelezettség, az összefonódás vizsgálatára irányuló versenyfelügyeleti eljárás megindítása, valamint az eljárás teljes körűvé nyilvánítása esetén alkalmazandó „nem nyilvánvalóság” feltételéről (elérhető: https://www.gvh.hu/pfile/file?path=/gvh/elemlzesek/vitaanyagok/vitaanyagok/7_2017_kozlemenymod_kulso.docxI&inline=true)

⁶ A Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének .../2023. közleménye az összefonódások vizsgálatára irányuló eljárással kapcsolatos egyes jogalkalmazási kérdésekről (elérhető: https://www.gvh.hu/pfile/file?path=/gvh/elemlzesek/vitaanyagok/vitaanyagok/3-2021_kozlemenymod_kulso.docxI&inline=true)

⁷ A Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének .../2023. közleménye az összefonódások vizsgálatával foglalkozó eljárásokhoz kapcsolódó előzetes egyeztetésekről (elérhető: https://www.gvh.hu/pfile/file?path=/gvh/elemlzesek/vitaanyagok/vitaanyagok/9_2017_prenotifikacios_kozlemenymod_konzultacio_anonim.docxI&inline=true)

táblázatban két helyen benne maradt az "elektronikus levélcím" megjelölés. Javasoljuk egységesen az "elektronikus elérhetőség"-et használni.

2.3 A vállalkozáscsoport további (nem releváns tevékenységeinek) rövid megjelölése / feltüntetése a cégcsoportábrán (II.2.1. bc) pont

Nem tartjuk szerencsésnek, hogy a II.2.1. bc) pont alapján, különösen az Európán kívüli piacok tekintetében a(z) összefonódás szempontjából) nem releváns vállalkozások esetében korábban elegendő volt cégcsoportábrát feltüntetni, most azonban az érintett vállalkozások tevékenységének rövid megjelölése is szükséges lesz. Ez felesleges terhet róhat a bejelentőkre, ezért e tekintetben javasoljuk a korábbi szöveg fenntartását, illetve kiterjesztését a nem releváns európai piacokra is. Egyedül a magyarországi piacokhoz köthető tagoknál tartjuk esetleg indokoltnak az érintett vállalkozások és tevékenységek megjelölését.

2.4 Bármely ország versenyhatóságának történő bejelentés (II.4.)

Üdvözljük, hogy a táblázat a jövőben az összefonódással érintett piacokra korlátozódik a korábbi bejelentések tekintetében. Ugyanakkor e tekintetben még felvetjük, hogy nem lenne-e indokolt a listázandó fúziós eljárások körét Európára korlátozni. Tapasztalataink szerint meglehetősen súlyos terhet ró a vállalkozáscsoportokra a világszintű korábbi fúziós eljárások bejelentése, különösen azért, mert a legtöbb vállalkozáscsoport nem tartja központilag, de még regionálisan sem nyilván a bejelentett fúziókat. Ezért a kérdés megválaszolásához a gyakorlatban végig kell(ene) kérdezni a vállalkozáscsoportokhoz tartozó, adott esetben számos, akár százat meghaladó számú céget, hogy történt-e (releváns) összefonódás bejelentés az elmúlt két évben. Ez álláspontunk szerint aránytalan terhet ró az összefonódó vállalkozáscsoportokra, valamint különösen az Európán kívüli fúziós eljárások (pl. Dél-Amerikában vagy Ázsiában történő bejelentések) elhanyagolható relevanciával bírnak a GVH eljárásában. Ezért javasoljuk a bejelentett összefonódások körét Európára (ha nem az EU-ra) szűkíteni.

2.5 Független vállalkozásokkal fennálló kapcsolatok (II.3. pont)

Ez a pont álláspontunk szerint annak céljával arányban nem álló terhet ró az összefonódó vállalkozáscsoportokra, ennek a pontnak a megválaszolása gyakran számos kérdést vet fel a külföldi ügyfelek és jogi képviselők részéről. Ennek a pontnak az érdemi jelentősége elhanyagolható számú esetben merül fel, ha egyáltalán.

Ezért javasoljuk, hogy az egyszerűsítés jegyében ez a teljes pont kerüljön törlésre az Űrlap Tervezetből. Amennyiben ez nem lehetséges, javasoljuk annak módosítását oly módon, hogy ne legyen két eltérő tartalommal megfogalmazott kérdés, valamint már az első kérdésre is csak akkor kelljen válaszolni, ha vannak releváns kapcsolatok (jelenleg az első kérdésre akkor is "igen"-nel kellene válaszolni, ha a másodikra "nem"-mel). Az összefonódás elbírálása szempontjából ennek a kérdésnek nincs érdemi relevanciája. Amennyiben a teljes pont törlésére nem kerül sor, a következő, vagy hasonló tartalmú módosítást javasolunk:

[Fúziós Űrlap II.3.]: "Nyilatkozzon arról, hogy vannak-e az összefonódásban résztvevő vállalkozások, illetve vállalkozáscsoportok és ezektől független [Tpv. 15. § (1) bek.] vállalkozások között a bejelentett összefonódás előtt már fennálló, a Tpv. szerinti irányítást nem eredményező, **az összefonódás szempontjából releváns, a magyar piacot érintő** kapcsolatok! Ha igen, mutassa be az összefonódás

szempontjából releváns tevékenységet folytató, magyar piacon jelen lévő vállalkozásokban fennálló ilyen kapcsolatokat az alábbiak szerint:

- a) legalább 10 %-os kisebbségi tulajdonosi részesedés független vállalkozásokban (a vállalkozás neve, a tulajdonosi részesedés mértéke),
- b) személyi átfedések (azonos személy által ellátott vezető tisztségviselői pozíciók más független vállalkozásokban),
- c) egyéb jelentős, szerződésen alapuló gazdasági kapcsolatok (az összefonódásban résztvevő és a vállalkozástól, illetve vállalkozáscsoportjától független vállalkozások közötti olyan jelentős gazdasági kapcsolatok, amelyek meghatározó hatással lehetnek más magyarországi piacokon jelen lévő piaci szereplők működésére),
- d) adja meg röviden a fenti a)–c) pontokban megjelölt vállalkozások tevékenységét.”

Esetleg megfontolandó lehet a két kérdés egyetlen kérdésben történő megfogalmazása.

2.6 Összefonódás idő előtti bejelentésének kérdése (IV.3. a) pont)

A bejelentés időzítésének indokolását mindkét Úrlap Tervezet kéri. Ehhez az alábbi módosítási javaslatunk van:

[Egyszerűsített úrlap] **I.1. a) [mutassa be] azt, hogy a összefonódás-bejelentés benyújtása Tpvt. 28. § (2) bekezdésére figyelemmel miért nem tekinthető idő előttinek benyújtására a Tpvt. 28. § (2) bekezdése alapján lehetőség van.**

[Teljes úrlap] **IV.3. a) [mutassa be] azt, hogy a összefonódás-bejelentés benyújtása Tpvt. 28. § (2) bekezdésére figyelemmel miért nem tekinthető idő előttinek benyújtására a Tpvt. 28. § (2) bekezdése alapján lehetőség van.**

A Tpvt. 28. § (2) bekezdésének 2023. január 1-jétől hatályos szövege a jogalkotónak azt a törekvését mutatja, miszerint az összefonódás-bejelentés már a felek jóhiszemű elhatározása, tárgyalásai alapján benyújtható lehessen. A Tisztelt Versenyhivatal is folyamatosan nyitott a korábbi gyakorlatában – a törvényszöveg adta keretek között – ebbe az irányba: volt olyan időszak, amikor az összefonódásban részvevő felektől független valamennyi feltétel teljesülését be kellett várni a bejelentéssel és ez alól csak a társhatóságok engedélye volt kivétel. Aztán szűk kivétellel bizonyos intézményi jóváhagyások, pénzügyi feltételek bevétele már nem volt kötelező a bejelentés előtt (pl.: bankgarancia), mígnem már harmadik felek szerződéskötései (pl.: zárás előtti részleges eladás harmadik félnek vagy munkaszerződések módosítás, stb.) sem vonták el az összefonódásban részvevő felektől a bejelentés lehetőségét. A korábbi időszakhoz, amely a szigorú és formális bejelentési feltételek időszaka volt, az eredeti kérdés és a problémakörnek „időelőttiség”-ként való tematizálása illett jobban. Ugyanakkor a joggyakorlat fejlődése és az új jogalkotási termékek azt az irányt jelölik ki, amelyek a bejelentés lehetőségének a tágítása felé mutatnak. E lehetőség fennálltának igazolása kétségtelenül szükséges a bejelentésben, így a kérdés tartalma indokolt továbbra is. De a megfogalmazás módosításával javasoljuk az új megközelítést jobban kifejezésre juttatni.

2.7 Fúziós Űrlap IV.3. b) pontja: „Versenytilalmi rendelkezés” lép a „verseny korlátozó feltételek” megfogalmazás helyébe

A Fúziós Űrlap IV.3. b) pontja a következő módosítást tartalmazza: „*mutassa be az összefonódás végrehajtása utáni időszakra vonatkozó versenytilalmi rendelkezéseket [...]*”. Így a „versenytilalmi rendelkezés” bemutatása felváltotta a „verseny korlátozó feltételek” bemutatásának igényét.

A módosítás vonatkozásában nem teljesen világos a GVH e körben követett megközelítése, így az, hogy a Tpv. 30.§ (7) bekezdésének módosulása hiányában az új megfogalmazás szűkebb információ adást vár-e el az érintett vállalkozásoktól e körben, vagy a megfogalmazás módosulása gyakorlati változást nem jelent.

A versenytilalmi rendelkezések fogalma a versenyjogi joggyakorlatban alapvetően szűkebb kört fed le, mint a versenyt korlátozó rendelkezések halmaza. E körben hivatkozunk a Bizottság (EU) 2022/720 rendelete (Vertikális csoportmentességi rendelet) 1. cikk (1) f) pontjára, mely definiálja a versenytilalmi kötelezettség fogalmát, és azt csupán egy lehetséges versenykorlátozásként írja le sok egyéb közül. Indokoltnak látjuk ezért akár a Fúziós Űrlapban, akár annak útmutatójában egyértelmű pontosítást annak, hogy a módosított szövegezés milyen tartalmú adatszolgáltatást vár el az érintett vállalkozásoktól. E körben rámutatunk, hogy az új Útmutató továbbra is így fogalmaz a IV.3. b) pontjára vonatkozóan: „*[...] szükséges kitérni a versenyt kifejezetten korlátozó rendelkezéseket, illetve az olyan rendelkezéseket tartalmazó részekre, [...]*”.

Pontosítandó tehát, hogy e körben a GVH elvárása változatlanul minden lehetséges kapcsolódó korlátozás bemutatása, vagy a jövőben kizárólag a versenytilalmi kötelezettségnek minősülő korlátozások bemutatása szükséges. Utóbbi értelmezés helytállósága esetén szintén fontos rögzíteni, hogy e körben a „versenytilalmi rendelkezések” kifejezés értelmezése a vertikális csoportmentességi rendelet szerinti értelmezést követi, vagy ettől független, egyéb ismérvek szerint meghatározható fogalom.

2.8 Más hatóságoknak történő bejelentés (IV.5.)

Javasoljuk az egyszerűsítés érdekében átgondolni, hogy feltétlenül szükség van-e a IV.5. pont kitöltésére, különösen olyan esetekben, amikor egy másik hatóságnak történő bejelentésnek semmilyen hatása nincs a GVH eljárására. Amennyiben a GVH a kérdés megtartását indokoltnak tartja, azt javasoljuk hangsúlyozni, hogy itt kizárólag a magyar hatósági eljárásokra vonatkozik a kérdés:

*"Ha a tervezett összefonódás vagy annak egy része megvalósítása feltételeként jogszabály vagy európai uniós jogi aktus további követelmény teljesítését vagy a Tpv. szerinti összefonódás GVH előtti bejelentésére az általános szabályoktól eltérő szabályok alkalmazását, illetve további külön engedélyezési vagy egyéb hatósági eljárás lefolytatását írja elő, ismertesse, hogy **magyarországi** bejelentésre milyen jogszabályi rendelkezés alapján, és mely **magyarországi** hatóságnál került sor, illetve azt mikor, mely **magyarországi** hatóságnál tervezik megtenni, mikorra várható az adott hatóságnál az eljárás lezárása, és – ha az eljárás a jelen összefonódás-bejelentés benyújtása idején már lezárult – mi volt annak eredménye."*

2.9 TEÁOR-kódok megadásának kötelezettsége (V.1.1. pont)

Módosítási javaslat: a TEÁOR-kódokra való hivatkozás törlése

A Fúziós Úrlap Tervezet V. fejezet V.1.1. pontja kiegészült azzal, hogy a releváns termékek és szolgáltatások esetében a TEÁOR kódokat is meg kell adni.

A TEÁOR-kódokra való hivatkozás bevezetésének szükségességére nem találtunk indokolást a konzultációra bocsátott anyagokban. Meglepő ez amiatt, mivel e formális, részben közhitelességi (cégjegyzékben), de még inkább statisztikai (KSH adatbázisokban) célokat szolgáló számsoroknak a magyar versenyjog történetében eddigi nem volt semmilyen szerepük. Sőt, ezzel ellentétben, tudomásunk szerint a TEÁOR nomenklátúra szerinti felsorolás használatára korábban jellemzően inkább a jogi képviselő nélkül eljáró, vagy a versenyjogban nem jártas ügyfelek részéről került sor. Nem látjuk ezért, hogy a GVH milyen szerepet kíván adni ezeknek a kódszámoknak, éppen a fúziós eljárásban. Az időzítés csak fokozza a bizonytalanságot: az A és B Piaclistákat éppen idén vezette be a GVH, amelyek várhatóan hatékonyan orientálják majd a vállalkozásokat a fúziós eljárásokban vizsgálandó piacok és piaci szegmensek tekintetében. Úgy tűnik tehát, hogy mindezzel egyszerre történik egy tartalmi nyitás és formai szűkítés, ami pedig kérdésessé teszi, hogy a TEÁOR-kódok megjelenése milyen hatással lenne az ügyfelek és a jogalkalmazók gondolkodására. Nem lehet vitás, hogy nemkívánatos volna, ha a versenyjogi céloktól és megközelítéstől teljesen eltérő szempontok alapján kialakult TEÁOR-kódok bármilyen hatással lennének az érintett piacokról való érdemi, versenyjogi értékelésekre.

Továbbá, az új elvárás jelentős jogbizonytalanságot és többlet adminisztrációs terhet is eredményezne. Különösen igaz ez olyan termékek vagy szolgáltatások esetén, amelyek még nincsenek jelen Magyarországon, csak reálisan megjelenhetnek. Ez esetben esetről-esetre kell elvégezni a TEÁOR nomenklátúra szerinti besorolást, ami adott esetben megfelelő TEÁOR szám rendelkezésére állásának hiányában nem is feltétlenül lenne lehetséges.

A fentiekre tekintettel javasoljuk, hogy a Tisztelt Versenyhivatal fontolja meg a TEÁOR kódokra való hivatkozás törlését az Úrlap Tervezetről.

2.10 Adatszolgáltatás fejlesztés alatt álló termékekre (V.2. pont)

A gyakorlatban komoly problémákat okozhat, hogy az V.2. pontban az adatszolgáltatás körét a GVH kiterjesztené a fejlesztés alatt álló termékekre is. Ez különösen innovatív szektorokban működő multinacionális vállalkozások esetében lehet problémás, ahol számos termék kifejlesztése van folyamatban, amelyek jelentős részéből sokszor nem is lesz végleges termék. Javasoljuk ennek jelentős korlátozását (pl. piaci bevezetés előtt/alatt álló termékekre szűkítés, lehetőség szerint megjelölve annak időkeretét is, pl. 1 éven belül bevezetésre kerülő termék).

2.11 Közös vállalattal kapcsolatos koordinatív hatásokra vonatkozó új ponttal kapcsolatos észrevételek (V.9.)

Egyesületünk egyetért azzal, hogy az új V.9 fejezetben foglalt, közös vállalattal kapcsolatos koordinatív hatásokra vonatkozó kérdések egyes összefonódások megítélése során relevánsak lehetnek. Azonban, az Egyesületünk tagjaitól érkezett visszajelzések alapján ezen kérdéseket sokkal megfelelőbb lenne az V. fejezet ezt megelőző pontjaiban, a horizontális és nem horizontális hatásokkal egységes szerkezetben kifejteni. Egyesületünk több tagjától kaptunk olyan visszajelzést, hogy korábbi gyakorlatukban az V.9. pont alatt kért információkat eddig is az Úrlap V. fejezetében szerepeltették, és mesterségesnek éreznék ezen kérdések külön fejezetben kezelését.

Ezért javasoljuk, hogy a V.9. pont alatt kért információkat az Űrlap V.1-V.8 fejezeteivel egységes szerkezetben is meg lehessen adni. Javasoljuk, hogy erre a lehetőségre az Űrlap és az Útmutató külön hívja fel a figyelmet. Alternatívaként javasoljuk, hogy a kérdések az Útmutatóban is elhelyezhetők az Űrlap Tervezet helyett, amit az is indokol, hogy ezek a kérdések csak csekély számú bejelentés esetén relevánsak.

2.12 Digitális piacokkal kapcsolatos új ponttal kapcsolatos észrevételek (V.10.)

A Fúziós Űrlap tervezete kiegészült az V.10. ponttal, amely a digitális piacokra, azon belül is az adatvagyronra vonatkozó ismeretek és jellemzések összefonódásban résztvevők általi kifejtését kéri.

Részben a V.9. ponthoz kifejtett okokra hivatkozással tartjuk megfontolandónak az új V.10. pont külön pontként történő elhagyását. Az Űrlap Tervezet eddig érvényesülő belső logikája azon elv mentén épült fel, hogy az V. fejezetben valamennyi és bármely érintett piacra vonatkozó információ egységes fogalmi keretben került bekérésre és ennek megfelelően bemutatásra. Az új V.10. (és az V.9 is) pont ezt az egységes logikai rendet töri meg és tesz el kérdéseket az ún. digitális piacokat érintő fúziókkal kapcsolatban. Nem vitatjuk, hogy a Tptv. 30. § (2a) bekezdése alapján az ún. digitális piacokat érintő fúziók kapcsán az általános vizsgálati szempontok mellett érvényesülnek speciális szempontok is, de úgy véljük, hogy ezek sokkal áttekinthetőbben mutathatók be az V. fejezet eddig meglévő pontjaira adott megfelelően pontos válaszok megadásával is, anélkül, hogy egy külön pontban kellene kiemelni őket. Ezen túlmenően itt is utalunk arra, hogy a prenotifikáció ezen esetekben is hasznos platform lehet az esetleges nyitott kérdések, elvárások tisztázására.

Amennyiben az V.10 fejezet nem is kerül törlésre, akkor kérjük, hogy kerüljön kifejezetten feltüntetésre az Űrlapban vagy az Útmutatóban, hogy ezen fejezet kérdéseire a válaszokat a felek az V. fejezet más kérdéseire adott válaszaikkal egységes szerkezetben megadhatják.

Ami a kérdések tartalmát illeti: álláspontunk szerint jelenleg nem teljesen egyértelmű, hogy mi számít "digitális piac"-nak, így egyrésztől javasoljuk, hogy a Tisztelt Versenyhivatal fontolja meg egy "digitális piac" definíció beillesztését a Fúziós Űrlap Tervezet V.10. pontjához.

Továbbá, álláspontunk szerint egyszerű ügyekben indokolatlanul sok információ megadása lenne szükséges az V.10. pont megfelelő megválaszolásához. Alacsony piaci részesedéseknél nem merülhet fel versenyjogi probléma, így indokolatlannak tűnik minden digitális piacot érintő összefonódás esetében ilyen mennyiségű és mélységű adat bekérése, így pl. különösen az V.10.1d) és e) pontjában foglalt kérdések részletes kifejtése. Erre tekintettel javasoljuk, hogy a Tisztelt Versenyhivatal fontolja meg az V.10. pontban kért részletes adatok megadását olyan esetekre korlátozni, ahol a digitális piacot érintő összefonódásokban részes felek pozíciója érdemi átfedést vagy kapcsolódást eredményez – vagyis javasoljuk, hogy ezt a kérdés kerüljön át a minőségi szempontok körébe, az Útmutatóban részletezett opcionális kérdések közé. Ebben az esetben a Tptv. 32. § (2a) bekezdése vonatkozásában is érvényesülhet a fokozatosság és arányosság elve: a felek (i) az V. fejezetben tudják megadni a megfelelő kérdések alatt azt az információt, ami az érdemi átfedést illetve kapcsolódást nem eredményező összefonódások esetén elegendő az esetleges káros versenyhatások kizáráshoz; (ii) komplexebb ügyekben pedig a VI. fejezetben tudnak további részletes adatokat megadni.

Végezetül, véleményünk szerint a GVH ezen fejezetben számos olyan szempont, illetve információ bemutatását kéri, amelyre vonatkozóan a vállalkozásoknak nem feltétlenül lehet megfelelő ismerete,

vagy amelyek megítélésére nincs kialakult módszertan. Tekintettel arra, hogy jelenleg erre vonatkozó gyakorlat a GVH részéről sem áll rendelkezésre, javasoljuk, hogy amennyiben a kérdéseket az Űrlap tartalmazni fogja, a GVH adjon az érintett vállalkozásoknak módszertani útmutatást az elemzési szempontokra nézve, mivel ennek hiányában a benyújtásra kerülő adatok egymással össze nem vehető, ezáltal szükségképpen a GVH számára is nehezebben használható adatokat fognak tartalmazni.

2.13 Űrlap Tervezet VII. pontja: Az üzleti titkot az űrlapon helyettesítendő szöveg oszlopának törlése

Az Űrlap Tervezet VII. pontjának módosítása értelmében törlésre kerül az üzleti titkot tartalmazó adatok helyettesítő szövegét tartalmazó oszlop, viszont a Fúziós Űrlap továbbra is ugyanarra a tájékoztatóra hivatkozik.

Értelmezésünk szerint a módosítás csupán adminisztratív könnyítést jelent (azaz a táblázatban nem lesz szükséges feltüntetni a javaslatot a titokmentes változatban feltüntetendő szövegre), de a titokmentesítés jelenlegi gyakorlatán nem változtat, tehát a fúziós űrlap titokmentes változatán változatlanul helyettesítő szöveg feltüntetése lesz szükséges.

Amennyiben a módosítás ezen túlmutató változást is hoz magával, úgy javasoljuk, hogy erre vonatkozóan a GVH nyújtson további útmutatást a tervezetekben.

3 Összefonódás-bejelentési űrlap kitöltési útmutatója ("Útmutató") módosításának tervezete

3.1 Útmutató 10. pont és 39. pont

Az Útmutató 10. pontja értelmében az összefonódás-bejelentési űrlapot elektronikus aláírással kell ellátni, míg az Útmutató 39. pontja értelmében iForm keretűrlapon keresztül kell benyújtani az összefonódás-bejelentést.

Javasoljuk annak egyértelmű rögzítését, hogy az iForm esetében elérhető AVDH hitelesítés is elektronikus aláírásnak minősül, és ezért kiváltja az egyéb eszközzel, illetve szolgáltató útján történő elektronikus aláírást.

4 Egyszerűsített űrlap tervezetéhez fűzött észrevételek

Feltétlenül üdvözlendőnek tartjuk, hogy az egyszerűsített űrlap kidolgozásra került és egyes – abban meghatározott – esetekben elegendő lesz annak kitöltése. Az Egyesület egyetért az egyszerűsített fúziós űrlap létjogosultságával.

4.1 Alkalmazási esetkörök

Az egyszerűsített űrlap alkalmazási köre tekintetében a következő észrevételeink vannak.

Elsőként javasoljuk tisztázni az egyes esetkörök közötti viszonyt, tudniillik, hogy azok nem kumulatívak, vagyis elegendő egyetlen feltételt teljesíteni ahhoz, hogy az egyszerűsített űrlap alkalmazható legyen.

d) pont) szerinti alkalmazási eset: „olyan teljes funkciójú közös vállalat alapításakor, melynek érdemi magyarországi piaci aktivitása belátható időn (főszabályként három éven) belül igazolhatóan nem lesz”

Az Egyszerűsített fúziós űrlap egyik alkalmazási esete a bejelentés olyan teljes funkciójú közös vállalat alapításakor, melynek érdemi magyarországi piaci aktivitása belátható időn (főszabályként három éven) belül igazolhatóan nem lesz.

Egyesületünk úgy érzékeli, hogy ez a feltétel további magyarázat nélkül nem minden jogalkalmazó számára érthető. Ezért javasoljuk, hogy a Versenyhatóság adjon további iránymutatást, hogy ez alatt a pont alatt nem arra gondol, hogy a közös vállalat a piaci aktivitás hiányára tekintettel nem teljes funkciójú (amely eset nem eredményez bejelentésköteles összefonódást), hanem arra, hogy a közös vállalatnak nem lesz magyarországi piaci aktivitása.

Javasoljuk, hogy a Versenyhatóság az Útmutatóban – példákkal - tegye közzé, hogy milyen feltételeknek kell megfelelni ahhoz, hogy a fúzió ezen esetkör alá essen. Javasoljuk annak tisztázását is, hogy magyarországi aktivitás hiányában akkor sem szükséges a Fúziós Űrlapon történő bejelentés, ha a releváns földrajzi piac ugyan EU vagy világszintű, de a vállalkozás csak annak egyes részein aktív, és Magyarországon nincs és nem is lesz jelen.

e) pont) szerinti alkalmazási eset: „olyan vállalat feletti közös irányításszerzés esetén, amelynek a Tptv. szerint számított nettó árbevétele nem haladja meg a 100 millió forintot, és nem merül fel az alapítók, illetve irányításszerzők közötti versenyre káros koordináció esélye sem”

Javasoljuk ezen esetkört további magyarázattal és esetleg példákkal ellátni, ugyanis jelenleg nem egyértelmű, hogy milyen gyakorlati vagy versenypolitikai okok szólnak az egyszerűsített űrlap használata mellett kizárólag a közös vállalat csekély árbevétele alapján. Különösen az nem egyértelmű, hogy ha az a) pont nem alkalmazandó, ami szükségszerűen azt jelenti, hogy a közös vállalat és irányítóinak tevékenysége között van átfedés, akkor miért éppen a közös vállalat 100 millió forintos bevételénél indokolt meghúzni az egyszerűsített űrlap alkalmazásának határát, és miért nem alkalmazandó ugyanez az a „safe harbour” akkor is, ha pl. a közös irányítást szerző fél árbevétele alacsonyabb 100 millió forintnál.

Az e) ponttal kapcsolatos másik észrevételünk, hogy bár az Egyesület alapvetően támogatja a GVH azon törekvését, hogy kis árbevételű céltársaság esetén a bejelentési kötelezettség adminisztratív terhei csökkenjenek, azonban a 100 millió forint fúziós ügyekben gyakorlatilag jelentéktelen nagyságrendet képvisel. Ezért tehát jelen megfogalmazásában az e) pont szinte minimális esetkörre kerül leszűkítésre, melynek szélesítését meggondolandónak tartjuk.

4.2 Javaslat az Egyszerűsített Űrlap alkalmazási kritériumainak egységesítésére

Úgy értjük, hogy az Egyszerűsített Űrlap alkalmazási kritériumai megjelennek az Egyszerűsített Űrlap 2. oldalán, az Útmutató 2. pontjában, valamint részben az Eljárás Indítási Közlemény 26. pontjában. Ezen három dokumentum tartalmilag ugyanazokat az alkalmazási feltételeket rögzíti, azonban mindegyik esetben kicsit eltérő szövegezésben (ti. az Egyszerűsített Űrlap a)-e) pontig tartó felsorolást tartalmaz, míg az Útmutató ettől eltérő sorrendű és csak a)-d) pontig tartó felsorolást tartalmaz).

Erre tekintettel javasoljuk, hogy a Tisztelt Versenyhivatal fontolja meg az Egyszerűsített Űrlap alkalmazási kritériumok leírásának egységesítését a fúziós eljáráshoz kapcsolódó összes dokumentumban.

4.3 Technikai-szövegszerkesztési javaslat

Egyesületünk tagsága elkötelezett a Tisztelt Versenyhivatal munkájának támogatása mellett olyan módon is, hogy formailag igényesen szerkesztett, áttekinthető, az eljárást megkönnyítő, jól kezelhető fúziós űrlapokat terjesszen be. Ennek elősegítése érdekében kérjük, hogy fontolja meg a Tisztelt Versenyhivatal az oldaláról letölthető Fúziós Űrlap stíluslapjainak (Word „style sheets”) frissítését. Ezek ugyanis nem egységesek, s ezért a szerkesztés során az új bekezdések, táblázatok beszúrása esetén a dokumentum automatikusan az űrlapban egyébként nem használt betűtípusa, formátumra vált, ami nehézkessé teszi a tartalom áttekinthető formában történő megszerkesztését.

5 Eljárásindítási Közleményhez fűzött észrevételek

5.1 Eljárásindítási Közlemény 18. c) pont

A tervezet véleményünk szerint túlzottan kitágítja a portfólió hatás terjedelmét, körét. Úgy értjük, hogy ez a módosítás leginkább a technológiai világcégek piaci erejének új piacokra való kiterjesztését igyekszik kezelni, elsősorban az Európai Bizottság gyakorlatára figyelemmel. Azonban egyéb szektorokban, piacokon, különösen a csak hazai vagy regionális jelentéssel rendelkező vállalkozások esetében a tervezet 18. c) pontjába tervezett kiegészítés túlzottan tágnak, a gyakorlatban sok problémát okozónak tűnik. Ilyenkor már magának a Fúziós Űrlapnak a felelős kitöltése is sokkal nehezebbé és bonyolultabbá válik. Hasznos lenne, ha a GVH e körben további iránymutatást adna arról, hogy milyen jelentőségű, terjedelmű portfólió hatásra kell a feleknek kitérnie, különösen arra figyelemmel, hogy itt a piaci részesedés, a piaci jelenlét sokszor nem mérhető, illetve nem feltétlenül irányadó a bejelentési űrlap kitöltéskori helyzetben (lásd e körben a 18. c) pont kiegészítését is: *„korábban nem vagy csekély mértékben rendelkezésére álló ... eszközökhöz juthat”).*

5.2 Eljárásindítási Közlemény 21. b) pont – további pontosítás szükséges

Úgy értjük, hogy az Eljárás Indítási Közlemény 21. b) pontja értelmében a forgalmi adatok mellett kapacitás alapon is megvizsgálásra kerülhet, hogy indokolt lehet-e versenyfelügyeleti eljárás indítása.

Álláspontunk szerint a tervezet szövegéből nem derül ki pontosan, hogy mit jelent ebben a kontextusban a "meghatározó jelentőség". Tapasztalatunk szerint kapacitás alapon a teljes piac becslése komoly akadályokba ütközhet, és nyilvános forrás is csak ritka esetekben áll rendelkezésre ezek alátámasztására. A tervezet szövegéből az sem egyértelmű, hogy mely piacok esetében lehet meghatározó jelentőségű a kapacitás, ennek eldöntéséhez milyen szempontokat kell figyelembe venni.

A fentiekre tekintettel javasoljuk, hogy a Tisztelt Versenyhivatal tekintszen el a kapacitás alapon történő részesedés számításról. Amennyiben a kapacitás alapján történő részesedés számítás a Tisztelt Versenyhivatal mégis indokoltnak tartja, kérjük, hogy adjon további szempont leírást és definíciót, amely segít megítélni, hogy mely piacokon bírnak "meghatározó jelentőség"-gel a kapacitások.

5.3 Eljárásindítási Közlemény 21. c) pont pontosítása

Értjük, hogy – különösen az innováció által működtetett, gyorsan változó, leginkább IT-piacokon – nehéz konkrét kritériumokat, küszöbértékeket meghatározni az eljárásindításhoz. Azonban a 21. bekezdés c) és d) pontjai szerintünk túlságosan kiterjesztik a „nem egyértelműség” fogalmát, ami a jogbiztonságot veszélyezteti (például a c) pont szerint a független vállalkozások részesedéseit össze kell számítani, de még akkor is indíthat a GVH eljárást, ha így sem érik el a felek a küszöbszámokat; a d) pont szerint „a fúzióban érintett egyik félnek ígéretes, bevezetés előtt álló terméke van”). Hasznos lenne, ha a GVH kifejezetten rögzítené, hogy ezek kivételes esetek, valamint – legalább olyan mélységben, mint az EU Bizottság EU Fúziós Rendelet 22. cikkével kapcsolatos iránymutatásában tette – további iránymutatást adna arra, hogy milyen további konkrét feltételek, akár milyen piacok vagy iparágak esetén tervez élni ezzel a lehetőséggel.

5.4 Eljárásindítási Közlemény 21. d) pont – törlése javasolt

Úgy értjük, hogy az Eljárás Indítási Közlemény 21. d) pontja értelmében a piaci részesedéseken kívül egyéb körülmények is figyelembe veendőek, ha azok a versenyt csökkenthetik.

Álláspontunk szerint ez azonban nagyon tág meghatározás. Éppen az az Eljárásindítási Közlemény célja, hogy útmutatót adjon a vállalkozások részére és a lehetőségekhez mérten pontosan meghatározza a versenyfelügyeleti eljárás indítási eseteket. Ez a tág meghatározás azonban ezzel ellentétes hatást és bizonytalanságot eredményez a vállalkozások számára, és valójában konkrét kontroll mechanizmus vagy korlátozás nélkül kinyitja a lehetőséget a versenyfelügyeleti eljárás indítására. Egyesületünk szerint ez nem áll összhangban a közlemény céljával.

A fentiekre tekintettel javasoljuk, hogy a Tisztelt Versenyhivatal fontolja meg az Eljárás Indítási Közlemény 21. d) pontjának törlését.

6 Általános Jogalkalmazási Közleményhez fűzött észrevételek

6.1 Jogalkalmazási Közlemény 1. pont

Javasoljuk a módosítással bekerülő új mondatot a következő módon kiegészíteni:

„A közleménynek a felekre és a bíróságokra nézve kötelező ereje nincs, rendeltetése a jogalkalmazás kiszámíthatóságának növelése”.

A kiegészítés álláspontunk szerint azért lenne indokolt, mert a Jogalkalmazási Közlemény célja, hogy a Tisztelt Versenyhivatal a vállalkozások elé tárja jogalkalmazási gyakorlatát, jogértelmezését, ideértve, hogy adott esetekben a jogalkalmazás során milyen értelmezést követ majd és milyen módon kíván eljárni. A Közlemény ezt a célját csak úgy tudja elérni, ha a Tisztelt Versenyhivatal – hasonlóan egyébként az EU Bizottsághoz is – a közleményeiben foglaltakat konzekvensen alkalmazza, azokhoz köti magát. Betoldás nélkül a módosított szöveg félreérthető módon azonban azt sugallja, hogy maga a Tisztelt Versenyhivatal sem feltétlenül kívánja alkalmazni a Közleményben foglaltakat, ami azonban éppen annak célját, a Közlemény által megteremtett kiszámíthatóságot ásná alá.

A Tisztelt Versenyhivatal közleményei csak akkor tudják ellátni funkciójukat, ha – bár nem jogszabályok, és így a feleket, valamint a bíróságokat valóban nem kötik – jogos várakozásokat tudnak

keletkeztetni, amelyek teljesítésére a Tisztelt Versenyhivatal részéről a felek számíthatnak. A közleményhez hasonló dokumentumok kötelező jellegével kapcsolatban utalunk a pl. a *Dansk Rørindustri A/S* ügyben született ítéletre is⁸.

6.2 Jogalkalmazási Közlemény 14. pont

Módosítási javaslat:

[Jogalkalmazási Közlemény, 14. bekezdés] [...] **További alesetként lehet említeni, hogy amennyiben következmény összefonódás eredményeként közös irányítás jön létre, akkor közvetlen résztvevőknek minősülnek a bejelentett összefonódás közvetlen résztvevői mellett az összefonódás következményeként közös irányítás alá kerülő vállalkozás és annak valamennyi közös irányítóját is. (lábjegyzetben: Vj/43-102/2020. (Gi/WorkSource/Prohumán))**

A korábbi gyakorlatban a következmény összefonódások kevés figyelmet kaptak, csupán néhány, hatósági bizonyítvánnyal zárult esetben merültek fel minősítési kérdések. Mígnem a Jogalkalmazási Közlemény 2020-as kiegészítésével szélesebb szakmai nyilvánosság elé került a következmény összefonódások fúziós jogi problematikája. A következmény összefonódások joggyakorlatában (nem túlzás azt mondani, hogy) a 2022. év új fejezetet nyitott. 2022 őszén a GVH rögzítette a fúziós bejelentési kötelezettség fennálltát olyan helyzetben is, amikor a közvetlen egyedüli irányításszerzés egyidejűleg egy független vállalkozással közösen irányított leányvállalat (joint venture) feletti irányítási viszonyok megváltozását is eredményezte (tehát amelynek révén az irányításszerző vállalkozás-csoport a joint venture-ben közvetett közös irányítást szerez a joint venture másik anyavállalatával). Bár a Jogalkalmazási Közlemény 136. pontja tartalmazta ezt az esetet, az ilyen következményi összefonódás megítélése korábban a joggyakorlatban bizonytalanként volt értékelhető abból a szempontból, hogy mely felek részesülnek közvetlen résztvevőnek. Azonban a Vj/43-102/2020. számú ügyben kikristályosodott, hogy a következményi összefonódásban részes másik felet (a joint venture partnert) is közvetlen résztvevőnek kell tekinteni. Így a bejelentett összefonódástól teljesen független (esetlegesen arról tudomással sem rendelkező) közös irányító vállalkozáscsoportnak az árbevétele számításba jön a magyar bejelentési küszöbértékek vizsgálata kapcsán. Az eset jelentőségére, az esetlegesen nem megfelelő jogértelmezésből a felekre háruló kockázatokra és a bizottsági gyakorlattól való eltérésre tekintettel javasoljuk ezt az esetkört (ha nem is egy teljesen új, de) a korábbi ötödik eltérés további alesetként kifejezetten is megemlíteni a Jogalkalmazási Közleményben. Félretéve azt a kérdést, hogy esetlegesen a Közlemény korábbi szövegezéséből a hivatkozott ügyben felmerült jogkérdésre a válasz levezethető volt-e, közérdek szól amellet, hogy a jogkereső közönség számára megfelelő figyelemfelhívás történjen erre a nagyon speciális és korábban marginálisnak értékelt esetkőrré is.

⁸ *DANSK RØRINDUSTRI és tsai kontra Bizottság ügy*, C-189/02. P., C-202/02. P., C-205/02. P-C-208/02. P. És C-213/02. P. sz. egyesített ügyek, [2005] ECR I-05425, 211. bek. „211 In adopting such rules of conduct and announcing by publishing them that they will henceforth apply to the cases to which they relate, the institution in question imposes a limit on the exercise of its discretion and cannot depart from those rules under pain of being found, where appropriate, to be in breach of the general principles of law, such as equal treatment or the protection of legitimate expectations. It cannot therefore be precluded that, on certain conditions and depending on their content, such rules of conduct, which are of general application, may produce legal effects”

6.3 Jogalkalmazási Közlemény 37. pont

A Jogalkalmazási Közlemény 37. pontjához (amely a tényleges irányításhoz fűz magyarázatot) kapcsolódóan észrevételünk, hogy érdemes lehet leszűkíteni a tényleges irányítást lehetségesen megalapozó személyi kört (figyelemmel a Jogalkalmazási Közlemény 79. és 52. pontjára) a kölcsönös közeli hozzátartozói körre.

Kapcsolódó kérdés, hogy a hozzátartozói kapcsolatok jelentősége miatt kiegészítést igényelhet a jelenlegi közlemény (jelenleg hatályos) VIII. 2.2. fejezete is, különösen annak jelenleg hatályos 248 (új számozásban 249) pontja. Bár ez a pont is rögzíti, nem csak az eladó, hanem annak részvénytulajdonosai által vállalt korlátozások is minősülhetnek kapcsolódónak, Egyesületünk szerint érdemes lenne tisztázni ennek alkalmazását közeli hozzátartozói viszonyokra is.

Mint az a GVH számára is több fúziós ügyből ismert, az összefonódást létrehozó szerződések az ilyen versenytilalmat azonban sok esetben kiterjesztik az eladó tényleges tulajdonosaira, azok közeli hozzátartozóira és ezek egyéb vállalkozásaira. A GVH gyakorlatában Egyesületünk tagjainak tapasztalatai szerint eddig is elfogadta azt az értékelést, miszerint a versenytilalom ilyen kiterjesztése lényegében csupán az eladói vállalkozáscsoportot érinti.

Mindazonáltal a közlemény jelenlegi szövege és tervezete ezt a versenyhivatali gyakorlatot nem rögzíti nyilvánosan, így a fúziós eljárások során nem világos, hogy a GVH az ilyen korlátozásokat mikor tekinti kapcsolódó korlátozásnak, illetve kapcsolódnak-e ehhez a versenyhatóság részéről bármely további elvárások. Ezen kérdések további pontosítása érdekében a közlemény további kiegészítését javasoljuk a 37. pontban felvett kiegészítés következetes alkalmazásával, így tehát rögzíteni javasoljuk, hogy az eladó közeli hozzátartozóira és azok vállalkozásaira kiterjesztett versenytilalmi rendelkezések kapcsolódó korlátozásként minősülhetnek, amennyiben a közeli hozzátartozói viszonyból adódóan tényleges irányítási viszony áll fenn az eladó és az ilyen vállalkozás között.

6.4 Jogalkalmazási Közlemény 197. pont

A Jogalkalmazási Közlemény 197. pontjához fűződően (amely a bejelentés időpontjához fűz magyarázatot) észrevételünk, hogy az a megfogalmazás, miszerint a bejelentés *„benyújtható az összefonódás jóhiszemű elhatározottságának szándéka esetén is”* álláspontunk szerint pontosításra szorul. A 139/2004/EK rendelet („Fúziós Rendelet”) 4. cikk (1) alapján a bejelentés akkor is lehetséges, ha az érintett vállalkozások bizonyítják a Bizottságnak jóhiszemű szerződéskötési szándékukat. Ehhez képest a Tpv. 28. § (2) bekezdése úgy fogalmaz, hogy: *„A bejelentés az összefonódás jóhiszemű elhatározásának igazolása mellett is benyújtható.”*

A két fogalom egyidejű használata a 197. pontban (vagyis az „elhatározottság” és „szándék”) félreértésekre adhat okot. A szöveg olvasata után az a nyelvtani értelmezés, hogy a bejelentés jóhiszemű elhatározottságának *„szándékát”* kell igazolni, tehát hogy majd egy későbbi időpontban az összefonódás jóhiszemű elhatározására sor fog kerülni.

A *„szándék”* kifejezés mintha még korábbi időpontra utalna és ily módon bizonytalanságot okozhat egy egyébként is újkeletű, hazai gyakorlat nélküli bejelentési időpont tekintetében. Gyakorlatilag a lentebbi szövegben tárgyalt *„tervezett tranzakcióval”* kapcsolatos rész jelentését bizonytalanítja el így ez a szövegváltozat. A módosított Tpv. szövege nem tartalmazza a *„szándék”* kifejezést. Mindezen felsorolt

okokból kifolyólag a „szándék” szó elhagyását javasoljuk, oly módon, hogy az így megváltozott szövegrész a következő: „*benyújtható az összefonódás jóhiszemű elhatározásának igazolása esetén is*”.

A Jogalkotási Közlemény 197. pontjának azon mondatából, miszerint „*Nem adnak ugyanakkor alapot az összefonódás-bejelentés benyújtására azok a „tervezett tranzakciók”, amelyek tekintetében a felek az összefonódás megvalósítására irányuló jóhiszemű szándékukat nem tudják bizonyítani*” a „szándékukat” szó helyett javasoljuk az „*elhatározás*” szó használatát a Módtv. által módosított Tptv. 28. § (2) bekezdésének szóhasználatának megfelelően, illetve magának a Jogalkalmazási Közlemény ezt követően következetes⁹ szóhasználatának megfelelően.

6.5 Jogalkalmazási Közlemény 198. pont

Módosítási javaslat:

[Jogalkalmazási Közlemény, 197. bekezdés] „***A jóhiszemű elhatározottság bizonyítására megfelelően olyan dokumentumok benyújtása, mint például egy valamennyi szerződő fél által aláírt elvi megállapodás, előszerződés vagy szándéknyilatkozat, amely igazolja, hogy a vevő és az eladó között aláírt szerződés hiányában is végleges akarategyezség jött létre jóhiszemű, egybehangzó és konkrét akarategység jött létre az összefonódás megvalósítását illetően.***

A Tptv. 28. § (2) bekezdésének 2023. január 1-jétől hatályos szövege alapján az összefonódás-bejelentés „*az összefonódás jóhiszemű elhatározásának igazolása mellett is benyújtható*”. Egyetértünk a Jogalkalmazási Közlemény azon megközelítésével, hogy az új törvényszöveg olyan tartalommal kerüljön értelmezésre, amely az összefonódásban résztvevő feleknek lehetőséget ad arra, hogy még korábbi tranzakciós szakaszban kérjék és megkaphassák a fúziós engedélyt. Így a felek szabadabban, egyéni preferenciáiknak és egyezségüknek még inkább megfelelően alakíthatják ki a tranzakciós ütemtervet. Kifejezetten előre mutatónak tartjuk az „*elvi megállapodás*” és az „*előszerződés*” mellett a „*szándéknyilatkozatot*” is beemelni a fúziós bejelentési lehetőséget fakasztó jogi tények közé. A szándéknyilatkozat (habár a jogintézmény az angolszász – letter of intent – jelentéstartalmával a kodifikált magyar polgári jog margóján sincs jelen) úgy írható le, mint a felek akaratelhatározásának kölcsönös kifejezése egy tranzakciós folyamat elindításáról, amely szerződéskötéshez, illetőleg tranzakcióhoz vezethet. Ugyanakkor a szándéknyilatkozatok jellemzően nem tartalmaznak végleges elköteleződést az adott ügylet iránt egyik fél részéről sem. Számos körülmény megváltozhat még a szerződéskötés előtt (pl.: a pénzügyi, jogi, technológiai átvilágítás eredménye feltárhat előre nem látott kockázatokat), amely akár egyik, akár a másik felet eltántorítja a szerződéskötéstől. A piaci gyakorlat az, hogy a felek kikötik a szándéknyilatkozataikban, hogy az kötő erővel nem rendelkezik és az alapján a végleges szerződés megkötésére nem kötelesek, illetve a szándéknyilatkozat jogos várakozást sem keletkeztet egyik fél részéről sem (biztatási kárfelelősség kizárása). Ezt a gyakorlati aspektust szem előtt tartva elmondható, hogy a szándéknyilatkozat valóban a felek akarategysége, de az korántsem „*végleges*” a szónak sem a jogi, sem a hétköznapi értelmében. Így az értelmezési nehézségek elkerülése érdekében a „*végleges*” szó törlését javasoljuk a Közlemény hivatkozott szakaszából.

Ezzel együtt azonban természetesen fontos versenypolitikai cél az is, hogy a szándéknyilatkozatokkal elindított, de kellően komoly tranzakciós szándékot még nem tükröző eljárások ne rójanak aránytalan és felesleges munkaterhet a hatóságokra. Ezt azonban álláspontunk szerint az alábbi körülmények már

⁹ Ld. Jogalkalmazási Közlemény 198. pont

most is biztosítják (i) az, hogy a jóhiszemű tárgyalások alapján tett bejelentések „tudomásulvétele”, illetve az engedély eleve csak a bejelentett összefonódásra vonatkozik, így ha a bejelentéshez képest az összefonódás megvalósuló, végleges feltételei a bejelentési kötelezettséget érintő lényeges módon eltérnek, akkor a feleknek – amennyiben a korábban bejelentett összefonódáshoz képest újabb, vagy más összefonódás jön létre – újra be kell jelenteniük a tranzakciót, és (ii) a fizetendő díjak nagysága, aminek ismételt kifizetését a felek nyilvánvalóan igyekeznének elkerülni, (iii) a gyakorlatban a tranzakciókban részvevő felek a „*fíziós engedélyeztetést*” olyan mérföldkőnek tekintik a tranzakciós folyamatban, amely önmagában is feltételezi a felek komoly elhatározását a tranzakció megvalósítása kapcsán. Hiszen a formális bejelentéssel a tranzakció szélesebb „nyilvánosságot” kap, márpedig a felek jellemzően egy későbbi tranzakciós szakaszban kívánnak „kilépni” a nyilvánosságra, amely körülmény szintén az ellen hat, hogy tömeges mértékű bejelentések kerüljenek a tisztelt Versenyhivatal asztalára a felek jóhiszemű tárgyalásai alapján, amelyek végül nem is valósulnak meg.

6.6 Jogalkalmazási Közlemény 234. pont

Egyetértünk azzal a megközelítéssel, hogy az összefonódások bejelentés nélküli végrehajtása esetén csak kivételes legyen a bírság alóli teljes mentesülés lehetősége. Ennek d) feltételét (234. pont) azonban javasoljuk akként pontosítani elsősorban a multinacionális vállalatokra figyelemmel, hogy „*A végrehajtási tilalmat megsértő vagy azzal egy vállalkozáscsoportba tartozó más vállalkozás korábban nem követett el a Tpv. vagy az EK Rendelet szerinti végrehajtási tilalomba ütköző jogsértést*”.

A 234. bekezdés kapcsán javasoljuk azt is kifejezetten rögzíteni, hogy abban az esetben sem szab ki a GVH bírságot, ha újszerű jogi helyzet állt elő, aminek a megítélése a törvény szövege és a GVH, illetve a bíróságok gyakorlata alapján nem volt egyértelmű.

6.7 Jogalkalmazási Közlemény 235. pont

Úgy értjük, hogy az Általános Jogalkalmazási Közlemény 235. pontjában a végrehajtási tilalom megsértéshez fűződő részleges bírság mellőzés esetében a tervezet szerint „*nem a jogsértés elkövetésekor, hanem a bírság megfizetése esedékességének időpontjában fennálló gazdasági körülményeknek van meghatározó jelentősége.*”

Álláspontunk szerint a „*bírság megfizetése esedékességének időpontjában*” fordulat bizonytalanságot eredményez, hiszen hogyan mérhetőek fel egy jövőbeli esemény (ti. bírság megfizetése) időpontjára vonatkozó gazdasági körülmények. Álláspontunk szerint jövőbeli eseményhez nem köthető a gazdasági körülmények értékelése, hanem azt a határozat meghozatalának időpontjához indokolt kötni.

A fentiekre tekintettel javasoljuk az Általános Jogalkalmazási Közlemény 235. pontjának utolsó mondatát úgy módosítani, hogy a gazdasági körülményeket a Tisztelt Versenyhivatal a határozat meghozatalának időpontjában vizsgálja.

7 Prenotifikációs Közleményhez fűzött észrevételek

Javasoljuk, hogy a GVH az előzetes egyeztetések során jelezze, ha a bejelentési űrlapban feltüntetendő teljes piac méretéről hivatalos tudomása van. Ezt például a 19. pont legvégének következő kiegészítésével lehetne rögzíteni: „*...illetve a lehetséges további kérdések, valamint az azokra szolgáltatandó adatok köre, beleértve azt is, ha a potenciális érintett piac méretére vonatkozóan a hatóságnak hivatalos tudomása van*”. Ilyen adatok a felek számára sokszor nem állnak rendelkezésre,

vagy csak jóval csekélyebb pontossággal becsülhetők, mint a hatóság által adott esetben egy másik eljárásban nagy pontossággal begyűjtött adatok. Ebben az esetben jelentősen gyorsíthatja az eljárást, ha arról a kérdésről a prenotifikáció során lehetőség nyílik egyeztetni a Tisztelt Versenyhivatallal.

8 Jogszabálysöveggel kapcsolatos észrevételek

Bár a jelen konzultáció tárgyához nem kapcsolódik közvetlenül, Egyesületünk mégis hasznosnak tartja ismételten megköszönni a lehetőséget, hogy 2022. augusztusában kifejthette álláspontját a Tpv. fúziós tárgyú módosításaival kapcsolatban. Külön öröm számunkra, hogy Egyesületünk számos javaslata visszaköszönt a Tpv. 2023. januárjától hatályos új szövegében.

Ezzel együtt a Tpv. módosítása két sajnálatos és nyilvánvalóan szándékolatlan pontatlanságot, inkonzisztenciát is eredményezett a Tpv.-ben. Ezeket a lentiekben vesszük számba. Egyesületünk szerint fontos lenne ezen kérdések sürgős kezelése és feloldása.

8.1 Tpv. 24. § (2) bekezdése

A Tpv. 24. § (2) bekezdésében szereplő „*egymilliárd forintos küszöbérték*” szövegrész nem került hozzáigazításra a Tpv. 24. § (1) bekezdéséhez, ahol ez a küszöb másfél milliárd forintra emelkedett. Ennek korrigálása szükséges.

8.2 Tpv. 27. § (6a) bekezdése

A Tpv. 27. § (6) (és új (6a)) a módosult szöveg ellenére is a korábbiakhoz hasonló zavart okoz abban a kérdésben, hogy a GVH milyen árbevételi számok alapján vizsgálhatja a nem bejelentett összefonódásokat.

Ahogy az a 2022. augusztusi észrevételeinkben is jeleztük, ebben a kérdésben olyan megoldást kell találni, ami megfelel a kiszámíthatóság és a jogbiztonság követelményének.

A Tpv. jelenlegi szövege azonban sajnálatos módon problémákhoz vezethet. Ezt könnyen lehet érzékeltetni az alábbi teoretikus példával:

- Tegyük fel, hogy egy vállalkozás árbevétele 2022-ben 17 mrd forint, míg 2023-ban 22 mrd forint.
- Ez a vállalkozás vevőként vesz részt egy tranzakcióban, ami 2023.12.06-án kerül aláírásra. A céltársaság releváns árbevétele 1.6 mrd forint.
- Ebben az időpontban a 2023-as év hiteles beszámolója még nyilvánvalóan nem állhat a társaság rendelkezésére. Ezért a bejelentési kötelezettség megállapításához a „*szerződés megkötésének*” időpontját megelőző utolsó hitelesen lezárt üzleti év, vagyis a 2022-es év beszámolóját kell alapul vennie (Tpv. 27. § (6)). A vállalkozás ennek alapján – teljesen jogszerűen – arra a következtetésre jut, hogy a tranzakció a Tpv. 24. § (1) bekezdése alapján nem bejelentésköteles, és ezért nem is jelenti be a tranzakciót.
- A zárás megtörténik 2024. június 1-én. Ekkor már van elfogadott 2023-as beszámoló, aminek az árbevételi adatai alapján az összefonódás engedélyköteles lenne. Az összefonódás azonban továbbra sem engedélyköteles, és az a felek azonban továbbra sem tudják az összefonódást a

Tpvt. 24. § (1) alapján bejelenteni, mivel a Tpvt. 27. § (6) alapján továbbra is az ott megjelölt legkorábbi esemény – így jelen esetben a „szerződés megkötésének” időpontja – jelöli ki, hogy melyik beszámoló adatait kell alapul venni.

- Tegyük fel, hogy a tranzakcióról a Tisztelt Versenyhivatal 2024. októberében, egy másik ügyben benyújtott fúziós űrlapból értesül. Ebben az esetben azonban a Tisztelt Versenyhivatal a Tpvt. 67. § (3) szerinti eljárás megindítására a Tpvt. 27. § (6a) rendelkezései szerint a tranzakció „végrehajtásának”, vagyis 2024. június 1-jét megelőző utolsó hitelesen lezárt üzleti év – vagyis a 2023-as év – beszámolóját köteles alapul venni. Mivel a jelen példánkban a 2023-as év szerinti árbevétel már meghaladja küszöbszámokat, ezért a Tisztelt Versenyhivatal kénytelen lenne arra a – szintén jogszerű – következtetésre jutni, hogy a tranzakció engedélyköteles.

Látható az ellentmondás – még akkor is, ha a fenti példában semmiképpen sem terhelheti felelősség a feleket a végrehajtási tilalom megsértése miatt, tekintettel arra, hogy a Tpvt. 27. §. (6) rendelkezéseinek megfelelően jártak el. Nyilvánvalóan jogbiztonsági kérdéseket vet fel azonban, hogy a Tpvt. hatályos szabályai alapján teljesen jogszerű, de ellentétes következtetésre juthat a vállalkozás a végrehajtás időpontjában és a Tisztelt Versenyhivatal a Tpvt. 67. § (3) szerinti eljárás megindításának időpontjában. Az engedélykérési kötelezettség elmulasztása súlyos következményekkel, akár súlyos bírsággal is járhat, ami ennek a jogszabályi anomáliának a megszüntetését igényli.

Álláspontunk szerint a helyzetet megnyugtatóan csak az kezelhetné, ha a Tpvt. 63. § (3) szerinti eljárás indítása esetén is azonos üzleti év beszámolója alapján történne a bejelentési kötelezettség megállapítása, mint amit a felek a Tpvt. 27. § (6) alapján alkalmazni kötelesek.

* * *

Kérjük a fenti észrevételeink szíves figyelembevételét az anyagok végleges változatának kialakítása során.

Budapest, 2023. március 24.

Tisztelettel:

dr. Hegymegi-Barakonyi Zoltán
elnök

Magyar Versenyjogi Egyesület

